

SOSYAL BİLGİLER 7.SINIF 1.ÜNİTE : BİREY,TOPLUM VE İLETİŞİM

1.KONU :İLETİŞİM VE GÜNLÜK YAŞAM

İLETİŞİM: Duygu düşünce ve bilgilerin her türlü yolla başkalarına iletilmesine iletişim denir.

İletişim insanların olduğu her yerde vardır. Çevremizde olup bitenleri anlamak ve kendimizi çevremizdekilere anlatabilmek için iletişim kurarız.

➤ **Konuşmamız, susmamız, yüz ifadelerimiz,oturuş biçimimiz,** iletişim kurmak için yaptığımız bazı davranışlardır. **Ağzımızdan çıkan sesler, çizdiğimiz resimler, konuştuğumuz dil, kullandığımız yazı ve yazı araç gereçleri iletişim** kurmamıza yarar.

Okulda iletişim

Evde iletişim

Konferansta iletişim

İletişim ilk önce **ailede** başlar.İletişim bireyin kendi özelliklerini tanıması ile başlar

İLETİŞİM OLMASI İÇİN NE LAZIM?

1-En az iki kişi olması lazım

2-Bireylerin karşılıklı olarak duygu ve düşüncelerini paylaşması (ileti -mesaj) gerekir

İLETİŞİM 3'E AYRILIR

SÖZLÜ İLETİŞİM	SÖZSÜZ İLETİŞİM	YAZILI İLETİŞİM
Konuşarak kurduğumuz iletişimdir. Örnekler Yüz yüze iletişim Telefonla yapılan görüşme Toplantılardaki görüşmeler EBA Canlı Dersler	Konuşulmadan yapılan iletişimdir. Örnekler Beden hareketleri, jestler, mimikler, ses tonu, fiziksel görüntü ve kıyafetler Sessiz sinema oyunu Pantomim(Sözsüz oyun)	Yazı kullanarak gerçekleştirdiğimiz iletişimdir. Örnekler Mektuplar,faks mesajları, elektronik postalar, bültenler, sosyal medya araçları(whatsapp,instagram,facebook twitter vb) iletişime örnektir

İLETİŞİM TEMEL ÖGELERİ

Sema 1.1

BEDEN DİLİ: **Vücut duruşları,jestler,mimikler, yüz ifadeleri ve göz hareketlerinden** oluşan zihinsel ve fiziksel faaliyetlerle desteklenen **sözsüz iletişim** örnekleridir.

1-JEST: El,kol,baş ve ayak ile yapılan hareketlerdir.

2-MİMİK: Göz,kaş,yüz,ağızla yapılan hareketlerdir. hareketlerdir.

BEN DİLİ : Kişinin kendi duygu ve düşüncelerini ifade ettiği düzgün konuşulan dil.

- ' Ben' ile başlar ' ben'' ile biter.
- İletişim engeli oluşturmaz
- Karşıdaki kişinin **davranışlarını** hedef alır.
- İletişimi **olumlu** hale getirir.

BEN DİLİ
- Değer veren
- Olumlu
- Dinleyen
- Sevecen
iletişim türüdür.

Örnekler

Odanı toplamadığın için üzülüyorum- Derslerine daha çok çalışman gerektiğini düşünüyorum
Bugün seni derste göremeyince meraklandım. --Sürekli telefonla oynaman beni endişelendiriyor

2- SEN DİLİ : Karşıdaki kişinin kişiliğini hedef alan konuşma dilidir.

' Sen'' ile başlar ' sen '' ile biter,**Yargılayıcı ,suçlayıcı,eleştirici** dildir.İletişimi **olumsuz** etkiler Karşı tarafı **savunmaya** iter

SEN DİLİ
- Suçlayıcı
- Kırıcı
- Alaycı
- Olumsuz
iletişim türüdür.

Örnekler

Derslerine hiç çalışmıyorsun !
Bugün yine derste yoktun.
Kes şunu ! kolumu çekip durma
Hep senin yüzünden oldu.

ETKİLİ İLETİŞİM: Kişinin kendini karşıdakine en iyi şekilde ifade etmesi ve karşıdakinden de gereken ilgiyi ve etkiyi görmesi demektir.

ETKİLİ İLETİŞİM OLMASI İÇİN

1-Bireyin kendini tanıması, 2-Etkili anlatım yapabilmesi 3-Etkili dinleme yapabilmesi 4-Empati kurması gerekir

Etkili iletişim kurmak çevremizdeki insanlarla ilişkilerimiz açısından çok önemlidir. İletişim sırasında bulunduğumuz ortamdaki **eşyaları düzenleme şeklimiz, giysilerimiz de iletişimin bir parçasıdır.** Sözlü iletişim sırasında, içinde bulunduğumuz duygu durumuna ilişkin **ses tonumuz, vücut hareketlerimiz, yüz ifadelerimiz, konuşmanın içeriği** kadar etkili olabilir. Kimi zaman beden dilimiz, söyleyeceğimiz sözlerden daha fazla mesaj verir. Kullanacağımız ifadeleri bilinçli ve samimi bir şekilde aktarmamız, etkili iletişimde çok önemlidir.

ETKİLİ İLETİŞİMİ OLUMSUZ ETKİLEYEN SORUNLAR

A-Konuşmacıdan Kaynaklanan Sorunlar	B-Dinleyiciden Kaynaklanan Sorunlar
➤ İyi hazırlanmamış konuşma metni ➤ Eksik bilgi ve mesaj verme ➤ Yanlış anlaşılmaya neden olacak ifadeler kullanma ➤ Aynı ses tonu ile sıkıcı konuşma ➤ Dinleyiciye karşı ön yargılı olma ➤ Dinleyicinin seviyesine uygun konuşmama ➤ Göz teması kurma	➤ Dikkatsiz dinleme ➤ Bilgi eksikliği ➤ Ön yargılı dinleme ➤ Geri bildirim yapmama ➤ Yetersiz algılama, yanlış yorumlama ➤ Soru sormama ➤ Göz teması kurmama

2.KONU : OLUMLU İLETİŞİM

İnsanlar, toplumda iletişim hâlinde yaşadıkları için gerek bireysel gerek toplumsal ilişkilerde olumlu iletişim yollarını kullanmalıdırlar. Olumlu iletişim yollarını kullandığımızda karşıımızdaki insanda da aynı istek doğar. Peki, olumlu iletişim yolları nelerdir? Bu iletişim yolları nasıl kullanılır?

“Tatlı dil, yılanı deliğinden çıkarır.” atasözünde belirtildiği gibi tatlı dil kullanmak, iletişimi olumlu etkiler. Bir tanıdığımız, arkadaşımız, aile bireylerimiz ve akrabalarımızla güler yüzle selamlaşmak iletişimi olumlu etkiler

OLUMLU İLETİŞİM ÖRNEKLERİ	OLUMSUZ İLETİŞİM ÖRNEKLERİ
“ Ben Dili” ni kullanmak Ön yargısız dinlemek, Empati kurmak Jest ve mimikleri kullanmak, Dikkatle dinlemek Ses tonu ve vurgulamalara dikkate etmek Düşüncelerini açıkça söylemek, Emir cümlesi kullanmamak, Göz iletişimi kurmak, Anlayışlı ,hoşgörülü,saygılı sabırlı olmak Kendimiz tam ve doğru olarak ifade etmek Bireysel farklılıklara dikkat etmek Karşıdaki kişinin beden diline dikkat etmek Kendi görüşlerimizde ısrar etmemek	“ Sen Dili”ni kullanmak Ön yargılı olmak Empati kurmamak Sürekli eleştirmek, Küçük görmek, ,Suçlamak Nutuk Çekmek:Uzun ve sıkıcı konuşma Sınamak: Bilgisini, yeterliliğini, yeteneğini ya da niteliğini yoklamak. Argo sözcük kullanmak(Gel lan buraya vb) Oyalamak, dinlememek,alay etmek,emir vermek Göz dağı vermek: Korkutmak,yıldırma,ürkütme Konuyu saptırma,Sözünü kesmek,Sorgulamak, Sözünden dönmek, Yalan söylemek, Ahlak dersi vermek: Öğüt vermek vb. Çok ve alakasız sorular sormak Küfürlü konuşmak

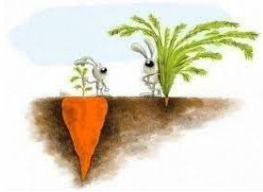
EMPATİ : Bir kişinin kendini başkasının yerine koyarak onu anlamaya çalışmasıdır.

Empati kurmak başka insanlarla iletişim gücümüzü artırır.

Örnek: Sınavdan düşük not alan bir arkadaşımız adına üzülme onu daha iyi anlamamıza yardım edecektir.

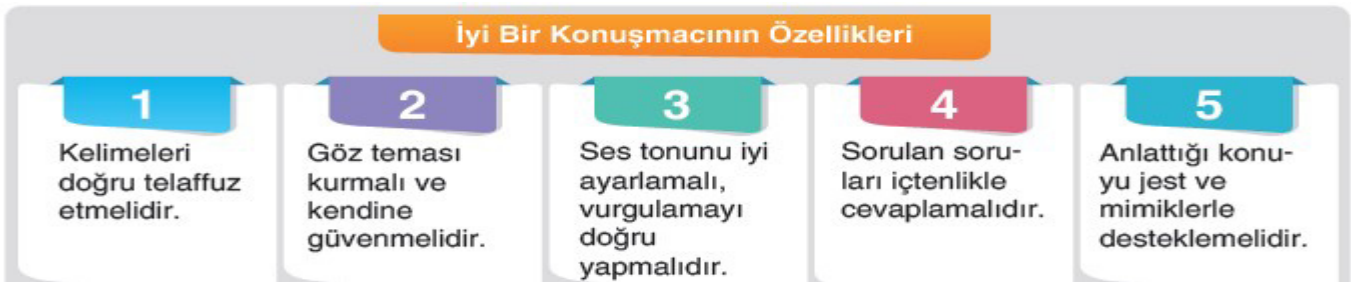
ÖN YARGI: Bir kimse veya olayla ilgili olarak belirli şart, olay ve görüntülere dayanarak önceden edinilmiş olumlu veya olumsuz yargı olarak tanımlanabilir

- İnsanlar arasında doğru bir iletişimin gerçekleşmesi için onların birbirine karşı ön yargılı bir tutum **sergilememeleri** gerekir.
- Toplumda gördüğümüz ve duyduğumuz her şey ön yargılarımızı oluşturabilir. Ön yargılarımız bireye **ya da belirli bir gruba karşı** olabilir. Ön yargılar **genellikle olumsuz** olarak karşımıza çıkar. Bu durum toplumda tutum ve davranışlarımızı olumsuz etkiler.

ÖN YARGININ SONUÇLARI

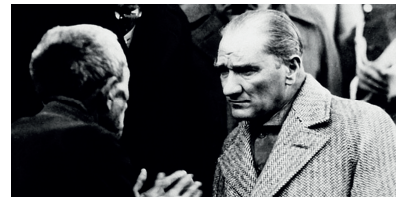
1- Arkadaşlık ilişkilerinde bozulma 2- Ayrımcılık meydana gelir 3- Çatışma ve anlaşmazlık olur.

ETKİN DİNLEME: İletişim kurulan kişiyi; yargılamadan, sözünü kesmeden, o kişiyle göz teması kurarak, anlatılmak isteneni tam ve doğru biçimde almaya **etkin dinleme** denir

ETKİN DİNLEME NASIL OMALIDIR?

- 1-Dikkatini karşıdaki kişiye verir.
- 2-Göz teması kurar
- 3-Konuşmacıyı sözünü kesmeden dinler
- 4-Empati kurar
- 5-Dinlerken vereceği cevabı düşünmez
- 6-Yargılamadan, suçlamadan dinler
- 7- Dinlerken başka şeylerle meşgul olmaz
- 8-Konuşmacının beden diline, jest ve mimiklerine dikkate der
- 9-Konuşmacının duygu ve düşüncelerini anladığını gösteren sözlü ve sözsüz onaylama hareketi yapar

Atatürk iyi bir dinleyiciydi (Tokat- 1930)

ETKİN DİNLEMEYLE İGİLİ SÖZLER

İki dinle bir söyle (Atasözü)

Söz(konuşmak) gümüşse sükut(sessizlik) altındır (Atasözü)

Tatlı dil yılanı deliğinden çıkarır (Atasözü)

Söz ağızdan çıkana kadar o senin esirin, çıktıktan sonra sen onun esirisindir(Hz. Ali)

Suskunluğum asaletimdir. Her lafa verecek cevabım var. Lakin, bir lafa bakarım laf mı diye, Bir de söyleyene bakarım adam mı diye! –(Hz.Mevlana)

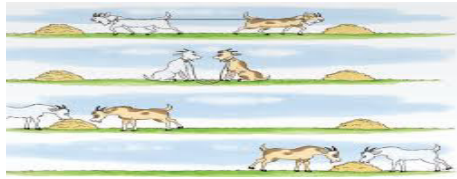
ÇATIŞMA: Kişiler arasında bir konu üzerinde anlaşamama, gerginlik halidir.

➤ İnsanların istekleri birbiriyle ters düşerse çatışma yaşanır.

UZLAŞMA: Kişiler arasında anlaşamama ve gerginlik halinin sona ermesidir.

Uzlaşmanın olması için karşılıklı **İletişim kanallarının açık olması** gerekir.

3.KONU : MEDYANIN TOPLUMA ETKİSİ

MEDYA: Gazete,dergi, televizyon,radyo,internet vb kitle iletişim araçları ve onlara yardımcı olan tüm birimlere **medya** denir

Televizyon, cep telefonu, genel ağ gibi teknolojiler insan ve toplum hayatını hem kolaylaştırmış hem de toplumda birtakım değişikliklere neden olmuştur. Bu teknolojiler, bazı alanlarda ihtiyaçları karşılarken bazı alanlarda bireyin ve toplumun alışkanlıklarında, kültüründe farklılıklar meydana gelmesine yol açmıştır.

DİĞER GELİŞMELER

Türkiye'ye radyo 1927 yılında gelmiştir.

Türkiye'ye televizyon 1968 yılında gelmiştir.

İkili iletişim amacıyla kullandığımız bazı araçlar, teknolojik gelişmeler sonucu **sosyal haberleşme aracı** hâline gelmiştir. Örneğin telefon iki kişi arasında **sözlü-ışışsel** bir iletişim aracı olarak kullanılıyordu.

Günümüzde akıllı telefon **ışışsel, görsel ve birçok fonksiyonu** olan etkileşimli bir araç hâline gelmiştir.

TELEVİZYONDAN ÖNCE İNSANLAR NELER YAPARDI?

1-Açık hava sinemaları vardı. **Her hafta sonu aileler sinemaya giderdi. Açık hava sinemaları komşuların, tanıdıkların buluşma yeri gibiydi. İnsanlar salona film başlamadan önce gelir, sohbet ederdi.**

2-Komşular, tanıdıklar, akrabalar sık sık birbirlerine misafirlğe giderlerdi. İnsanlar uzun kış akşamlarında sohbet eder, dama oynar, radyo dinler, masal ve öykü anlatır, mısır patlatır, soba üstünde kestane pişirirdi

3- Çocuklar bütün yıl parklarda, yeşil alanlarda oyun oynardı.

TELEVİZYONDAN SONRA İNSANLAR NELER YAPTI?

1-Her evde televizyon yoktu . Televizyonu olan evlere komşular gelirdi kalabalık olurdu.

2-1980'li yıllara gelindiğinde TRT'nin kanal sayısı arttı. Artık çoğu evde televizyon vardı. Sinema salonlarının birçoğu kapandı. Çünkü insanlar sinemaya gitmek yerine evde televizyon izliyordu.

3- Birçok evde televizyon olması nedeniyle insanlar artık birbirlerini daha az ziyaret eder oldu. **1990'lara gelindiğinde ise TRT'nin yanında birçok özel televizyon kanalı** yayına başladı.

4- **2000'li yıllarda televizyon ekranları büyüdü ve akıllı televizyonlar** yaygınlaşmaya başladı. Artık televizyonlarla da genel ağa bağlanılabiliyor. Dünyada olup bitenler, televizyon sayesinde kaliteli görüntü ve seslerle herkese hızlıca ulaştırılabiliyor

➤ **Türkiye'ye televizyon 1968** yılında gelmiştir.İlk kanal **TRT-1** . Özel televizyonlar 1990'da ilk kez yayına başlamıştır (**Star TV**)

GEÇMİŞTEN GÜNÜMÜZE İLETİŞİM ARAÇLARI

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
Duman	Güvercin	Atlı haberci	Mektup	Gazete	Telgraf	Ev Telefonu	Radyo	TV	İnter net	Akıllı Telefon

GENEL AĞ (İNTERNET) : Bilgisayar ağlarının birbirine bağlanmasıyla oluşan uluslar arası bilgi iletişim ağı.

➤ İnternet günümüzde bilgiye **ulaşma,haberleşme, eğitim,ticaret,resmi işlemler e-eğitim(Eba),e-ticaret (online alışveriş) e-devlet,kamu spotları** vb. şeklinde faydalanılmaktadır

Genel ağ ilk defa **1969 yılında Amerikan Savunma Bakanlığı** tarafından, bilgisayarları birbirine bağlayarak verilere aynı anda ulaşmayı sağlayan bir proje olarak başlatıldı. **1990 yılında İsviçre'nin Cenevre** şehrinde kurgulanan **WWW [World Wide Web (Dünya çapında ağ)]** sayesinde her bilgi bilgisayar ekranında görünen bir belge olarak sunuldu

KİTLE İLETİŞİM ARAÇLARI : Geniş kitlelerin(toplumların)birbiriyle haberleşmesini sağlayan yazılı,sesli ya da görsel iletişim araçlarıdır.

Kitle iletişim araçları sadece **haberleşmede** kullanılmaz **Eğitim, Ticaret, Haber, Eğlence , Sağlık , Kamuoyu oluşturma** vb birçok alanda kullanılır.

KİTLE İLETİŞİM ARAÇLARI

TELEVİZYON, RADYO, GAZETE,DERGİ, GENEL AĞ(İNTERNET), AKILLI CEP TELEFONU

KİTLE İLETİŞİM ARACI OLMAYAN ARAÇLAR

MEKTUP, TELGRAF, EV TELEFONU, FAKS, TELSİZ

MEDYANIN ÖZELLİKLERİ VE OLUMLU YÖNLERİ

- 1-Medya araçları **görsel, işitsel , görsel-işitsel** şeklinde olabilir.
- 2- Medya **sosyal iletişim** ve **etkileşim** gücü fazladır.
- 3- Medya toplumdaki bir soruna **kamuoyu** (halkın bir konudaki görüşü-toplumun düşündüğü şeyler) oluşturarak çözmeye yardım eder. Örneğin kadına şiddeti önleme konusunda medya kamuoyu oluşturarak sorunları çözmeye çalışır.
- 4- En önemli ve **kısa bir zaman içinde geniş kitlelere** ulaşan medya aracı **Genel Ağ(İnternet)**dır
- 5- Medya ülkelerin birbiriyle kültürel alışveriş yapmasını sağlar

SOSYAL MEDYA: Çift taraflı ve eş zamanlı **bilgi paylaşımına ulaşılmasını** sağlayan medya sistemi. Twitter, facebook, instagram, whatsapp,youtube vb.

MEDYANIN OLUMSUZ ETKİLERİ

- Medyanın aşırı kullanılması **aile içi iletişimi azaltmakta,sosyal bağları zayıflatma**,kişileri
 - **Asosyal kişiliğe** bürünmesine neden olmaktadır.
 - Çatışma ve **kültürel yozlaşmaya** yol açar
 - Kötü amaçlarla kullanıldığında başkalarının **özel yaşamına müdahale** edilebilir.
 - **Türkçe dil yapısını bozmaktadır.** (Mrb. Slm. Nslsn, okey. Byee, s.a,as. vb.)
 - Medyanın aşırı kullanılması **sağlık yönünden olumsuz** etkiler bırakabilir
 - **Zaman kaybına** ve işlerin yarım kalmasına sebep olmaktadır.
- Kişilerde **fiziksel ve ruhsal davranış bozukluğu** yaratabilmektedir

4.KONU : MEDYA ÖZGÜRLÜĞÜ

MEDYA ÖZGÜRLÜĞÜ : İnsanların bilgi,haber ve düşüncelerini iletişim araçlarıyla serbestçe açıklayabilmesi ve yayabilmesidir.

- Medya Özgürlüğü ,insanların **kendilerini söz,yazı ,resim gibi** yollarla ifade etmesidir.
- Medya Özgürlüğü **bilgiyi arama,bilgi edinme,ve bilgiyi başkalarına ulaştırma** Özgürlüğü ile **doğru bilgi alma hakkını** da kapsar.

Kitle iletişim araçları, günümüzde teknolojinin gelişmesiyle toplum hayatında daha fazla yer almaya başlamıştır. Gazete ve dergilerden sonra radyo, televizyon ve genel ağ medyası da kitle iletişim araçlarına katılmıştır. Kitle iletişim araçlarının sayıca artmasıyla kitle iletişim özgürlüğü önemli bir konu olarak karşımıza çıkmıştır

1- Kitle iletişim Özgürlüğü	Kitle iletişim araçlarının yayınlarını özgürce yapmaları ve toplumun haberlere, olaylara, düşüncelere, bilgilere kitle iletişim araçlarıyla özgür bir şekilde ulaşmasıdır. Kitle iletişim özgürlüğü, düşünceyi açıklama özgürlüğü ve doğru bilgi alma hakkı ile sağlanabilir.
2-Düşünceyi açıklama ve yayma özgürlüğü	Madde 26: Herkes, düşünce ve kanaatlerini söz, yazı, resim veya başka yollarla tek başına veya toplu olarak açıklama ve yayma hakkına sahiptir... Bu hürriyet resmî makamların müdahalesi olmaksızın haber veya fikir almak ya da vermek serbestliğini de kapsar. Bu fıkra hükmü, radyo, televizyon, sinema veya benzeri yollarla yapılan yayımların izin sistemine bağlanmasına engel değildir. Düşünceyi açıklama özgürlüğü, herkesin düşünce ve kanaatlerini herhangi bir baskıya uğramadan ifade edebilmesini kapsar. Düşünce ve ifade özgürlüğünde hakaret, şiddete teşvik etmek ve şiddet yoktur. Demokratik, gelişmiş, özgür, adil bir toplum hayatı için düşünce ve ifade özgürlüğü olmazsa olmazdır
3- Doğru bilgi alma hakkı	Herkes kendilerini ilgilendiren bir konuda doğru bilgi alma hakkına sahiptir
4-Özel hayatın gizliliği	Madde 20: Herkes, özel hayatına saygı gösterilmesini isteme hakkına sahiptir... Özel hayatın ve aile hayatının gizliliğine dokunulamaz Herkes, kendisiyle ilgili kişisel verilerin korunmasını isteme hakkına sahiptir. Bu hak; kişinin kendisiyle ilgili kişisel veriler hakkında bilgilendirilme, bu verilere erişme, bunların düzeltilmesini veya silinmesini talep etme ve amaçları doğrultusunda kullanılıp kullanılmadığını öğrenmeyi de kapsar. Kişisel veriler, ancak kanunda öngörülen hallerde veya kişinin açık rızasıyla işlenebilir . Kişisel verilerin korunmasına ilişkin esas ve usuller kanunla düzenlenir
5-Konut(ev) dokunulmazlığı	Madde 21: Hiçbir kimsenin hakim kararı olmadıkça evine girilemez,arama yapılamaz,eşyalarına el konulamaz
6- Doğru haber alma hakkı	Herkes kendilerini ilgilendiren bir konuda doğru bilgi alma hakkına sahiptir
7-Tekzip (Düzeltilme) ve Cevap Hakkı	Madde 32: Tekzip(Düzeltilme) ve cevap hakkı kişilerin haysiyet ve şereflerine dokunulması veya kendileriyle ilgili gerçeğe aykırı yayınlar yapılması halinde tanınır ve kanunla düzenlenir

KAMUOYU: Bir konuyla ilgili halkın genel düşüncesidir. Toplumdaki bir sorunun medya organlarıyla giderilmeye çalışılmasıdır.

Örnek: Karapınar'daki sma-1 hastası Dilek bebek için medya aracılığı ile kamuoyunda kampanya oluşturma

DEZENFORMASYON (ÇARPITMA): Yanlış veya doğruluğu bulunmayan ve kasıtlı olarak yayılan bilgi

Yanlış haberler, günümüzün en önemli sorunları arasındadır. Birçok kitle iletişim aracından bu tür haberler yayılmaktadır. Kitle iletişim araçları ve sosyal medya ile yayılan yanlış haberlerin tekrarlanması, insanların bu haberlere daha çok itibar etmesine neden olmaktadır. Bunun yanı sıra insanlarda yanlış haberlere karşı bir kanıksama oluşmakta, insanlar bu tür haberlere karşı duyarsızlaşmaktadır.

Örneğin **Mayıs 2024'te** bazı kitle iletişim araçlarında "**Türk vatandaşlarına vize başvurusu kapatıldı.**" iddiası yer almıştı. Bu iddianın doğru olmadığı Dezenformasyon Bülteni'nin 126. Sayısında açıklanmıştır.

Bültende ayrıca vize başvurularındaki **yoğunluk nedeniyle randevuların ileri tarihlere sarkabildiği** ve bu sorunu aşmak için ilgili büyükelçiliklerin çalışmalarını sürdürmekte olduğu ifade edilmiştir

KİTLE İLETİŞİM ÖZGÜRLÜĞÜNÜN SINIRLANDIRILDIĞI DURUMLAR

- 1- Milli Güvenlik tehlikedeysse
 - 2- Kamu(halk) düzeni bozuluyorsa
 - 3- Suç işlenmesini önlemek
 - 4- Genel sağlık Sorunları
 - 5- Devletin ve ülkenin bölünmez bütünlüğü konularında
- SINIRLANABİLİR.**

TEKZİP(Düzeltme ve Cevap Yazısı): Yalanlama ve düzeltme yazısı demektir.

Herhangi bir kişi veya kurum hakkında bir basın yayın organında asılsız bir haber yayınlandığı zaman o kişi veya kurumun isteği üzerine direkt veya mahkeme kararıyla haberin asılsız veya gerçeğe aykırı olduğu **tekzip(düzeltilme yazısıyla)** bildirilmesi ve yayınlanması demektir.

Yani medya organlarının yalan haberi düzeltmesi ve yayınlaması demektir.

Aşağıda yer alan tekzip metnini inceleyiniz:

66

Tekzip Metni

Gazetemizin 09.09.2017 tarihli baskısının 14. sayfasında verilen Ataryemez Spor Kulübü sporcusu Aytaç Sürücü'nün transfer haberinin gerçekleri yansıtmadığı tarafımıza ulaşan bilgilerden anlaşılmıştır. Aytaç Sürücü'den özür diler ve gerçekleri kamuoyuna saygılarımızla duyururuz.

(Bu kitap için yazarlar tarafından yazılmıştır.)

99

MEDYA OKURYAZARLIĞI

Bireylerin **gazete, dergi, radyo, televizyon, genel ağ** vb. kaynaklarda yer alan bilgileri eleştirel bir şekilde okumaları, dinlemeleri veya izlemelerini kapsayan kavramdır.

- Zaman zaman kamuoyunun **yanlış yönlendirilmesi için** bilinçli şekilde **yanlış haber yayımlandığı ya da olayların olduğundan farklı yansıtıldığı** görülmektedir. Bu durumda sorgulayıcı **olmak; yazılı, görsel, sözlü mesajların doğruluğu konusunda kuşkucu davranmak** gerekir. Bağımsız ve güvenilir kaynakları takip etmek, eleştirel düşünmek doğru bilgi almak bakımından önemlidir.

MEDYA OKURYAZARLIĞI

RTÜK (RADYO VE TELEVİZYON ÜST KURULU) .

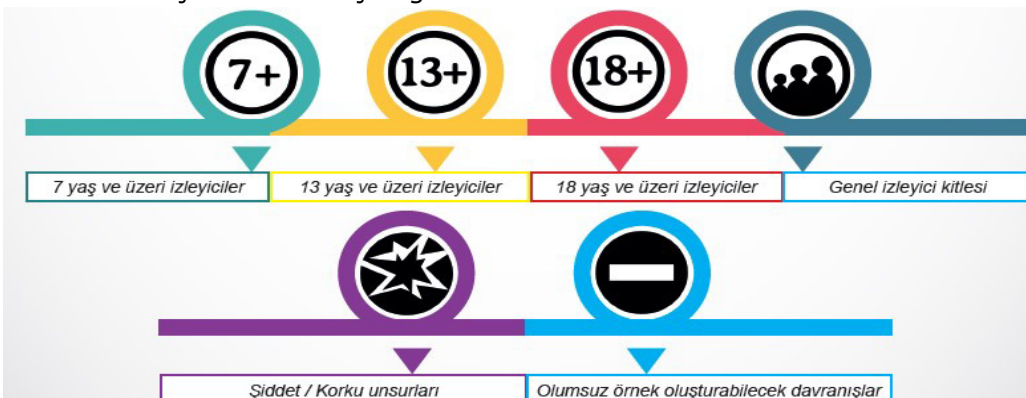
GÖREVİ: Radyo ve televizyon faaliyetlerini düzenlemek, denetlemekle görevli; özerk, tarafsız bir kamu kuruluşudur

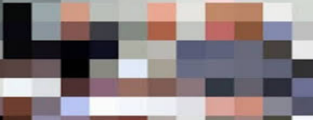
Merkezi: Ankara Kuruluş Yılı : 1994 Üye sayısı: 9 RTÜK İletişim merkezi no: 444 1 178

İletişim web adresi <https://www.rtuk.gov.tr/>

RTÜK AKILLI İŞARETLER : Televizyon yayınlarının **çocukları ver gençleri zararlı etkilerinden korumak** için belirlenmiş bilgilendirici sınıflandırma sistemidir.

SANSÜR: Gazete,dergi,kitap,televizyon vb. görsel ve işitsel araçlarda yazı,karikatür,resim,haber,film vb. yayınlarının sakıncalı bölümlerinin veya tamamının RTÜK tarafından yasaklanmasıdır.

Sansür **buzlama, bipleme, para cezası verme, yayın kapatma şeklinde** uygulanabilir.

BİLİŞİM SUÇU: Genel Ağ(internet) ve bilgisayar teknolojileri aracılığıyla kişi haklarının ihlal edilmesidir.

Kitle iletişim araçlarını kullanırken bize **ait yazı, resim, bilgi ve verilerin** izinsiz olarak başkalarının eline geçmesi tehlikesi vardır.

Örneğin sosyal medyada paylaştığınız görsellerin kötü amaçlı yazılımlarla ele geçirilip sizin isteğiniz dışında kullanılması bilişim suçları kapsamına girer

Bu durum aynı zamanda özel hayatın gizliliğinin ihlal edilmesi suçu kapsamına girer. Böyle bir olayla karşılaştığınız zaman yasal haklarınızı kullanmalısınız.

Bunun için **Cumhuriyet Başsavcılığına** veya **kolluk kuvvetlerine** (polis ,jandarma) ebeveynlerinizle birlikte başvurabilirsiniz.

E-DEVLET KAPISI(DİJİTAL TÜRKİYE): Devlet ile vatandaşlar arasında resmi işlemlerin yapıldığı ,vatandaşlara bilgilerin ulaştırıldığı sistem

Bilgi iletişiminin hızlanması, İşlem süresi ve maliyetlerin azalması

7/24 hizmet verebilme.Şeffaflık. Güvenilirlik

Hızlı Hizmet ile Artan Memnuniyet.

E-Devlet internet adresi <https://www.turkiye.gov.tr/>

1.ÜNİTE SONU:..... Üzeyir UZER- Sosyal Bilgiler Öğretmeni- 22.09.2024